

GROENLINKS

HELLENDOORN

VERKIEZINGSPROGRAMMA

2022-2026

SAMEN DE SCHOULDERS ERONDER

INLEIDING

GroenLinks heeft de durf gehad in tijden van tegenslag bezuinigingen door te voeren en hierbij zoveel mogelijk de meest kwetsbare inwoners te ontzien. Prioriteit aan sporten en cultuur geven als voorliggende voorziening om zoveel mogelijk de gezondheid, vitaliteit en welzijn van de inwoners te behouden.

GroenLinks heeft het lef gehad om aan het coalitieakkoord 2018-2022 "Duurzaam Durven Doen" mee te doen. GroenLinks wilde verandering en dat hebben we bereikt met ambitie van hard werken aan een duurzame samenleving.

Duurzaam gaat volgens GroenLinks ook over hoe wij samen met de hele gemeente Hellendoorn aan kwaliteit en continuïteit willen werken op diverse thema's binnen sociaal domein, economie en leefomgeving. GroenLinks is samen met andere partijen aan de slag gegaan; heeft zelf initiatief genomen en niet afgewacht. We kunnen veel als gemeente, dat hebben we laten zien.

GroenLinks Hellendoorn is begonnen aan verandering, maar we zijn nog niet klaar!

GroenLinks legt voor de komende periode de nadruk op het verbeteren van het woningaanbod, de mens centraal stellen in de zorg, het goed doorgeven van onze aarde aan onze (klein)kinderen en een prettige groene leefomgeving met eigen regie voor onze inwoners.

Politiek doen we samen. GroenLinks wil ruimte voor inbreng van inwoners, ondernemers, verenigingen, organisaties en andere partijen in de samenleving om samen op te trekken voor een mooi en leefbaar Hellendoorn.

GROENLINKS WIL SAMEN HELLENDOORN VERANDEREN!

INHOUD

Inhoud

INLEIDING	2
WONEN	4
ACTIEPUNTEN.....	5
ZORG	6
ACTIEPUNTEN.....	7
KLIMAAT & DUURZAAMHEID	8
ACTIEPUNTEN.....	9
GROEN & LEEFOMGEVING	11
ACTIEPUNTEN.....	12

HOOFDSTUK 1: WONEN

Het is goed wonen in de gemeente Hellendoorn. De omgeving is hier prachtig en het niveau van onze voorzieningen is relatief hoog. GroenLinks wil dat zo houden, ook voor de toekomst. We zijn voorstander van wijken met diversiteit waar mensen prettig met elkaar samenleven. Hiervoor moet er niet alleen geïnvesteerd worden in de fysieke woonomgeving, maar ook in de sociale structuren in wijken en kernen.

Onze huizenvoorraad moet worden aangepast. Omdat mensen steeds langer thuis (moeten) blijven wonen, dienen woningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te zijn. De samenstellingen van huishoudens verandert daarnaast snel. Zo zijn er nog nooit zoveel eenpersoonshuishoudens geweest als nu. Daar moeten we op inspelen. GroenLinks vindt het bovendien belangrijk dat er genoeg woningen beschikbaar zijn in de kleine kernen, zodat jongeren niet noodgedwongen moeten verhuizen buiten de gemeente. Gemeente breed moeten voldoende, geschikte en betaalbare huizen voorhanden zijn en dan met name voor jongeren.

Om aan deze vraag te voldoen, moeten de komende tien jaar woningen worden gebouwd. In Hellendoorn is er, in zowel de dorpen, als in de kernen, een fors tekort aan met name starterswoningen. Hierdoor dreigt leegloop en economische krimp, omdat jongeren wegtrekken en voorzieningen niet langer rendabel zijn. Voor verkopers van een woning in andere delen van het land is de aankoop van een woning in Hellendoorn aantrekkelijk, omdat hier de prijzen lager liggen.

Bij nieuwbouw kijken we eerst naar vrijkomende locaties en bebouwde omgeving, maar indien nodig kan uitbreiding bij een kern ook. Bijvoorbeeld de Kruidenwijk, Hellendoorn Noord.

Daarnaast heeft het tekort aan betaalbare woningen tot gevolg dat mensen met een verblijfsvergunning te lang in een asielzoekerscentrum moeten verblijven. Dat is slecht voor de integratie en het toekomstperspectief van mensen en bovendien leidt dit laatste tot te weinig capaciteit voor de opvang van vluchtelingen.

Ook vragen de energie- en warmtetransitie de nodige aanpassingen. Huiseigenaren krijgen alle ruimte om hun woning te verduurzamen en schone energie op te wekken door zon en onder voorwaarden door wind.

ACTIEPUNTEN

1. Woningen zijn geen handelswaar. Daarom voeren we een zelfbewoningsplicht en een anti-speculatiebeding in voor nieuwe koopwoningen.
2. We investeren in mooiere en gemengde wijken met koopwoningen in diverse prijsklassen en huurwoningen door elkaar.
3. We stimuleren het omvormen van leegstaande bedrijfs- en kantoorpanden tot woningen.
4. We maken het voor ouderen aantrekkelijker om door te stromen naar een beter passende woning in de eigen buurt.
5. We leggen de rode loper uit voor alternatieve woonvormen zoals coöperaties, woonzorgclusters en woongroepen.
6. Klein(kinderen) en hun (groot)ouders kunnen ervoor kiezen om hun woning of een gebouw op eigen erf geschikt te maken voor pre-mantelzorg, zodat er minder beroep wordt gedaan op het zorgaanbod van de gemeente. GroenLinks stelt voor een pilot te starten.
7. We bouwen zoveel mogelijk binnen de grenzen van de huidige bebouwing, maar kijken ook naar uitbreiding: bijvoorbeeld Hellendoorn-Noord en Kruidenwijk III.
8. Inwonersinitiatieven als bouwen in Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) blijft mogelijk. De gemeente gaat inwoners echter wel actief informeren over de mogelijkheden binnen CPO. Dit wordt nu vaak nog te veel aangevlogen vanuit de gedachte van vrije aannemer keuze. Inwoners kunnen binnen CPO echter ook een woning bouwen in eigen beheer, zelf onderaannemers inschakelen en de coördinatie óf zelf uitvoeren óf hiervoor een uitvoerder/opzichter inhuren.
9. Welstandseisen worden zoveel mogelijk beperkt tot het strikt noodzakelijke.
10. Binnen de toekomstige Omgevingswet stellen we scherpere eisen aan de milieuprestaties (MPG) van nieuwbouw.
11. Steeds meer mensen willen kleinschalig en duurzaam wonen. De gemeente biedt mogelijkheden om in de behoefte naar 'tiny houses' te voorzien.
12. Als de mogelijkheid zich voor doet, zoals bij wegonderhoud en herinrichting van straten, sorteren we voor op aardgasloze wijken en zorgen ervoor dat inrichting en infrastructuur daarop aangepast wordt.
13. In het nieuwe college wil GroenLinks een wethouder belast met volkshuisvesting.

HOOFDSTUK 2: ZORG

In de zorg draait het te veel om cijfers, in plaats van aandacht voor mensen. De bezuinigingen hebben enorme gevolgen en de complexe regelgeving leidt tot onnodige werkdruk bij zorgprofessionals en mantelzorgers. GroenLinks wil zorgverleners de ruimte en erkenning geven die zij verdienen. Maar ook de mensen die zorg nodig hebben, worden hard getroffen door het huidige beleid. Ze verliezen hun vaste arts of thuishulp of krijgen zelfs helemaal geen zorg meer. GroenLinks zet de mensen weer centraal.

De overheveling van deze taken plus bijbehorende budgetten, ging gepaard met een bezuiniging van 25 procent. Met andere woorden: gemeenten moeten hetzelfde werk beter doen, maar met substantieel minder geld.

In 2019 heeft dit geleid tot enorme te korten op het Sociaal Domein. Om de zorg toch betaalbaar te krijgen, is het huishoudboekje tegen het licht gehouden en gekeken waar bezuinigingen mogelijk waren. Hierdoor hebben inwoners vaak in onzekerheid gezeten en hebben zorgaanbieders het ook niet makkelijk gehad. Inmiddels hebben we veel zaken weer goed op orde en dat is mooi. Maar dat wil niet zeggen dat er niets te verbeteren valt. Integendeel, we moeten alert blijven en bijsturen wanneer nodig. De zorgvrager staat meer centraal. Mantelzorgers, met name jonge mantelzorgers, krijgen voldoende ondersteuning en worden zo nodig ontlast en zorgaanbieders worden minder belast met onnodige bureaucratie. Dat laatste geldt speciaal voor kleinschalige zorgaanbieders die het extra moeilijk hebben.

Hellendoorn kampt met grote financiële tekorten door bezuinigingen en het toegenomen beroep op jeugdhulp. Ondanks interventies en inzet van een speciale praktijkondersteuner huisarts (POH) neemt de vraag naar jeugdzorg toe. Kreeg twintig jaar geleden ongeveer 1 op de 27 kinderen en jongeren jeugdhulp, nu is dat 1 op de 10. De toename zit vooral in de ambulante zorg, maar er is geen afname te zien van de intensieve zorgvormen. De groep jeugdhulpgebruikers is enorm divers. Het gaat om kinderen en gezinnen die lichte opvoedondersteuning ontvangen tot en met gezinnen met een veiligheidsrisico en uithuisplaatsingen.

GroenLinks is traditioneel voorstander geweest van de decentralisaties, maar is altijd fel tegenstander geweest van de bezuinigingen die daarmee gepaard gingen. Gemeenten kunnen bewoners immers beter helpen als zij over taken op het gebied van zorg en participatie gaan, omdat zij hulp dichtbij, integraal en op maat kunnen aanbieden. De lokale politiek kan sporten en bewegen stimuleren, eenzaamheid bestrijden en sociale cohesie in wijken en buurten versterken.

Zorg hebben we ook voor mensen, die door omstandigheden niet in de gelegenheid zijn om betaalde arbeid te verrichten. De huidige Participatiewet gaat uit van mensbeeld, waarbij wantrouwen centraal staat. GroenLinks Hellendoorn is geen voorstander van een harde Participatiewet. GroenLinks Hellendoorn gaat uit van een positief mensbeeld of om het met de woorden van Rutger Bregman te zeggen: "De meeste mensen deugen".

Om dit kracht bij te zetten, willen we een regelvrije bijstand realiseren zonder arbeidsverplichting. Bij dit denken past een positief mensbeeld, waarbij de gemeente Hellendoorn uitgaat van vertrouwen in plaats van wantrouwen. Deze cultuurverandering vereist een ander denken in de gemeente Hellendoorn en specifiek bij de Sociale Dienst. We streven ernaar in samenwerking met de werkgroep Basisinkomen en het Cliëntenplatform om in de periode 2022-2026 een regelvrije bijstand te implementeren. Regelvrije bijstand is in de visie van GroenLinks een opstap naar een basisinkomen.

ACTIEPUNTEN

14. Niet de beleidsterreinen, maar de mens staat centraal.
15. Zorg betekent voor GroenLinks ook dat we ons bekommeren om de kwetsbare inwoners van onze gemeente. Zelfredzaamheid geeft iedereen vrijheid, een basisinkomen en/of regelvrije bijstand kunnen hieraan bijdragen.
16. Wij willen samenwerking tussen zorgaanbieders met kwaliteit als uitgangspunt, in plaats van concurrentie op basis van prijs.
17. Wanneer er sprake is van een gezin met meerdere problemen, werken wij volgens het principe '1 gezin, 1 plan, 1 regisseur'.
18. Een veilige jeugd is cruciaal voor een kansrijke start. De gemeente zet daarom in op preventie, culturele sensitiviteit en nauwe samenwerking met huisartsen, verloskundigen en onderwijsinstellingen.
19. Mensen die dat aankunnen, krijgen de mogelijkheid van een integraal persoonsgebonden budget (pgb) voor alle aspecten van hun leven. Met andere woorden: een pgb voor zorg, werk, wonen en onderwijs.
20. Mensen met een zorgvraag die samen een woongroep willen vormen, moeten daarvoor letterlijk en figuurlijk de ruimte krijgen. In een woongroep houden mensen optimale zeggenschap over hoe zij hun zorg en woonomgeving willen inrichten.
21. GroenLinks zet zich in voor mensen met geestelijke gezondheidsproblemen. We willen dat zij zich thuis voelen in hun wijk, en we zetten daarom in op hulp- en ondersteuning die daarvoor zorgt.
22. GroenLinks wil dat mantelzorgers beter ondersteund worden. We betrekken hen bij de zorgvraag, zetten tijdig 'respijtzorg' in en maken ons hard voor betaalde aanwezigheidszorg, zodat mantelzorgers niet overbelast raken. Er komt zeker meer aandacht voor jonge mantelzorgers.
23. Instellingen die door de gemeente gesubsidieerd of gecontracteerd worden, moeten zorgen voor goed werkgeverschap en een fatsoenlijk loon, betere arbeidsvoorwaarden en minder administratieve lasten.
24. GroenLinks stimuleert de verbinding tussen zorg en welzijn enerzijds en kunst, cultuur en sport anderzijds. Daarom stimuleren we projecten waarbij kwetsbare of zieke mensen in contact worden gebracht met kunst en cultuur.
25. Voor de bovenbouw van het basisonderwijs hebben we in onze gemeente "kennis maken met sport". GroenLinks introduceert kennismaken met sport voor senioren.
26. Gemeentelijke gebouwen, voorzieningen en (digitale) informatie maken we toegankelijker. Dit doen we door een concreet plan van aanpak. We hebben speciaal aandacht voor kinderen met een handicap.
27. Voorkomen is beter dan genezen. GroenLinks zet daarom in op een sterk preventiebeleid en het verkleinen van gezondheidsachterstanden. We sluiten aan bij Twentse Noabers. We zorgen voor elkaar en gaan van ziekte en zorg naar gezondheid en gedrag. We starten dit op van onderaf en brengen buurten, wijken, sportverenigingen en zorgorganisaties bij elkaar.

HOOFDSTUK 3: KLIMAAT & DUURZAAMHEID

Het thema klimaat en duurzaamheid staat bij GroenLinks uiteraard hoog in het vaandel. Waarschijnlijk zal blijken dat een mix van wind en zon nodig is om in onze energiebehoefte te voorzien. Dan gaan we weer met elkaar om tafel.

“Geen windmolens zonder wind en draagvlak.”

De klimaatcrisis is de grootste opgave van onze tijd. Het tegengaan van de opwarming van de aarde vergt al onze daadkracht, creativiteit en wil tot samenwerking. Wachten kan niet meer: we moeten nú de handen uit de mouwen steken. Wij als gemeente zijn daarbij onmisbaar. Samen met onze bewoners kunnen we verduurzaming echt in de praktijk brengen. De gemeente heeft bovendien een regierol. Ook zijn het gemeenten die ervoor moeten zorgen dat in 2050 alle huizen van het gas af zijn en zijn aangesloten op een alternatieve warmtebron.

GroenLinks zorgt ervoor dat klimaat en duurzaamheid in Hellendoorn bovenaan de politieke agenda staan. Wij willen dat de energietransitie duurzaam en eerlijk verloopt, samen met onze bewoners wordt vormgegeven en uitgevoerd, dat projecten natuurpositief worden ontwikkeld en dat de transitie leidt tot een economie zonder verspilling.

De gemeente Hellendoorn gaat aan de slag om het bod (107 GwH) voor de RES te halen. Zij ondersteunt de werkgroepen in hun omslag van vrijwilligers, die een plan hebben uitgedacht, naar samenwerkingsverbanden.

Schone energie wordt lokaal eigendom waar alle inwoners financieel en/of maatschappelijk van mee kunnen profiteren.

Een volgende opgave is de warmtetransitie. Alle woningen moeten voor 2050 van het gas af. In Groningen is de gaskraan dicht, we willen niet afhankelijk zijn van vreemde, dubieuze mogendheden en een grillig prijsverloop.

Dit is voor bewoners een ingrijpende verandering. Achter de voordeur moeten aanpassingen worden gedaan, zoals her vervangen van de cv-ketel en de gaskookplaat. We werken toe naar een circulaire economie. Huishoudens leveren hun afval al gescheiden aan, maar voor bedrijven is dat nog niet mogelijk. Restafval dient zoveel mogelijk beperkt worden. Afval wordt een grondstof en hergebruikt. Dat vraagt om een andere manier van afval inzamelen.

ACTIEPUNTEN

28. De gemeente Hellendoorn gaat aan de slag om het bod (107 GwH) voor de RES te halen. Zij ondersteunt de werkgroepen in hun omslag van vrijwilligers, die een plan hebben uitgedacht, naar samenwerkingsverbanden. Werkgroepen worden gekoppeld aan (oud) ondernemers om hun plannen te verwezenlijken. Schone energie wordt lokaal eigendom waar alle inwoners financieel en/of maatschappelijk van mee kunnen profiteren.
29. Energiewerkgroepen moeten transformeren van een groep vrijwilligers naar een bedrijf dat energie opwekt. Op verzoek worden gepensioneerde managers met kennis van zaken en ervaring met netwerken, op niet commerciële basis, aan de werkgroepen gekoppeld om het proces te begeleiden.
30. De gemeente brengt de voortgang van deze stappen elk halfjaar in kaart, evenals de concrete stappen die het komende jaar zullen worden genomen. Deze 'klimaatbegroting' wordt jaarlijks tegelijkertijd met de gemeentebegroting behandeld. De klimaatbegroting is, gezien de afspraken uit het vorige punt bindend en als er een 'tekort op de klimaatbegroting' ontstaat, moet dit dus in het meerjarenperspectief worden weggewerkt door middel van extra acties.
31. Windenergie kan wat GroenLinks betreft op elke plaats die daarvoor geschikt is worden gerealiseerd, mits er sprake is van voldoende draagvlak en goede participatiemogelijkheden voor omwonenden en andere belanghebbenden. Agrariërs en bewoners van het buitengebied krijgen alle medewerking, mits er goed over de inpassing in de omgeving wordt nagedacht, om kleine windmolens tot 40 meter te plaatsen.
32. Niet iedereen kan zonnepanelen op zijn of haar woning plaatsen. Dit geldt bijvoorbeeld voor veel huurders, maar ook voor woningbezitters bij wie de ligging van de woning of de omgeving van de woning dit onmogelijk maakt. Daarom gaat de gemeente zonnecollectieven mogelijk maken. Lege daken van gemeentelijke gebouwen (zoals sporthallen) worden beschikbaar gesteld aan buurtbewoners om daar collectief een zonneparkje aan te leggen. Hiervoor wordt ook met de woningstichting overlegd. Ook wordt in overleg gegaan met bijvoorbeeld (agrarische) bedrijven, scholen en verenigingen om te kijken of zij ook hun daken hiervoor beschikbaar willen stellen. Uiteraard kunnen zij hier zelf ook van meeprofiteren. Inwoners profiteren als zij deelnemen aan een dergelijk zonnecollectief op gelijke wijze als mensen die hun panelen op eigen dak hebben liggen.
33. De regeling asbest eraf zon erop wordt weer van stal gehaald. Het wordt mogelijk om subsidie aan te vragen voor het verwijderen van asbest op daken en zonnepanelen te plaatsen.
34. We verlenen alleen medewerking aan zonne- en windprojecten die aan onze groene en sociale voorwaarden voldoen. Zo zorgen we dat de gemeenschap financieel meeprofiteert en dat de omliggende natuur wordt verbeterd.
35. We experimenteren met innovatieve manieren om zonne-energie op te wekken: zonnepanelen op carports, gevels, bushokjes, hekwerken, geluidswanden en lantarenpalen.
36. We zorgen voor optimale natuurlijke en maatschappelijke inpassing van wind- en zonneprojecten. We creëren 'energietuinen' waar zonneweides worden gecombineerd met rijke natuur die bijdraagt aan een toename van biodiversiteit.
37. Nieuwe bedrijven moeten aan duurzaamheidseisen voldoen. Bedrijven, die zich in onze gemeente willen vestigen, wekken hun eigen energie op. Zo wordt gemeente Hellendoorn dé hub voor duurzame ondernemers.
38. Gemeente Hellendoorn is aanjager van duurzame startups en sociale ondernemers die werken aan innovatieve en creatieve oplossingen voor duurzaamheidsvraagstukken.

39. We gaan veel minder afval weggooien, bijvoorbeeld door in te zetten op 'diftar' (differentiële tarieven): huishoudens die minder restafval aanbieden, betalen een lagere afvalstoffenheffing. Ook maken we het makkelijker om afval gescheiden in te leveren en bemoeilijken het om restafval in te leveren (omgekeerd inzamelen).
40. GroenLinks gaat op zoek naar een mogelijkheid om bedrijfsafval (beter) gescheiden aan te bieden. Het moet niet zo zijn dat werknemers bijvoorbeeld pmd afval meenemen naar huis.
41. We maken duidelijke prestatieafspraken met Reggewoon over minimale energie labels, het percentage energie neutrale woningen en woningen met zonnepanelen.
42. De gemeente koopt circulair in. Circulariteit wordt in alle aanbestedingen een criterium.
43. GroenLinks wil dat de rioolheffing weer gedifferentieerd in rekening wordt gebracht. Zo worden huishoudens, die zuinig om gaan met water beloond en 1 of 2 persoonshuishoudens ontzien.

HOOFDSTUK 4: GROEN & LEEFOMGEVING

Hellendoorn is een groene gemeente, en daar zijn we trots op. Samen moeten we ervoor zorgen dat onze gemeente groen blijft, ook in de bebouwde omgeving. Hoe meer groen, hoe beter dat is voor de biodiversiteit, klimaat- en luchtkwaliteit. Een groene omgeving maakt mensen gezonder en helpt kinderen bij hun (cognitieve) ontwikkeling. Daarnaast zijn mensen in een groene omgeving gelukkiger. Kansen liggen er in de uitbreiding van het Nationaal Park de Sallandse Heuvelrug door gebieden te koppelen door groene verbanden te leggen dwars door dorpen en kernen.

Hellendoorn heeft de afgelopen periode geïnvesteerd in bereikbaarheid en mobiliteit. Voor het eerst is hierbij de focus verlegd van automobilisten naar fietsers en wandelaars. Wat GroenLinks betreft houden we deze lijn vast.

Het openbaarvervoer is door corona onder druk komen te staan. Hellendoorn zet alle zeilen bij om goed bereikbaar te blijven met het openbaar vervoer, zodat we de groene, toeristische gemeente kunnen blijven, die we willen zijn. Daarnaast doen we hiermee gelijk een grote investering in het verbeteren van de luchtkwaliteit en de gezondheid.

Natuurlijk wil GroenLinks best investeren in autowegen, mits dat investeringen zijn die knelpunten, die de verkeersveiligheid belemmeren oplossen. Hierbij denken we onder andere aan de knelpunten op de N35 bij Haarle en de Noord-zuid verbinding zeker omdat hier ook de veiligheid van (overstekende) fietsers en voetgangers in het geding is. Deze investeringen moeten dan wel gelijke tred houden met het spoor (S35) en de fietssnelweg (F35), zodat er naast de auto voldoende alternatieven zijn.

GroenLinks vindt ook dat we als gemeente veel harder moeten inzetten op de revolutie in de vervoerswereld. Binnen afzienbare tijd zal het autorijden geheel elektrisch zijn en maken we geen gebruik meer van fossiele brandstoffen. De opmars van elektrische fietsen is ook niet meer te stuiten. Daar moet de gemeente veel harder dan nu op voorsorteren.

We beschermen onze natuur, gaan onze landschappen herstellen en versterken en maken onze omgeving weerbaar tegen de gevolgen van klimaatverandering, zoals extreme hitte, droogte en hoosbuien. Bouwen voor de mens betekent wat ons betreft ook bouwen voor dieren en insecten. Of we het nu hebben over mens, dier, of onze aarde: GroenLinks zet groen geluk op één.

ACTIEPUNTEN

44. Iedere renovatie of aanpassing in de openbare ruimte levert méér groen, biodiversiteit en klimaatbestendigheid op. Met andere woorden: elke aanpassing moet onze gemeente óók groener maken.
45. We wijzen plekken aan voor 'Tiny Forests' om de biodiversiteit extra te versterken. Als de gemeente een boom kapt, planten we er twee terug.
46. Vogels, vlinders, bijen en andere insecten zijn van groot belang voor onze leefomgeving. We houden daarom rekening met biodiversiteit bij het beheer van openbaar groen. Onze parken, bermen en andere groene plekken worden voortaan verzorgd en aangelegd volgens de principes van ecologisch beheer.
47. Zwerfafval is lelijk, vervuilend en schadelijk voor dieren. Daarom komt GroenLinks met een ambitieus programma om samen met bewoners en ondernemers zwerfafval aan te pakken, door bijvoorbeeld het verstrekken van prikkers, hesjes en vuilniszakken.
48. We streven ernaar dat ieder dak groen wordt, vol ligt met zonnepanelen of op een andere manier goed gebruikt wordt. De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld. Voor ontwikkelaars die bouwprojecten willen aangaan in onze gemeente geldt het 'ja, tenzij'-principe: zij moeten aangeven waarom er géén groen daken of andere klimaat-adaptieve maatregelen mogelijk zijn, in plaats van andersom.
49. De leefomgeving, biodiversiteit, sociale opgaven en de toekomst van onze aarde zijn belangrijker dan rendementsdenken. Maatschappelijke waarde en groen worden leidende principes in de lokale Omgevingsvisie en bij gemeentelijke aanbestedingen. We gaan de ecologische waarde van onze landschappen en natuur herstellen door landschapsreconstructies. We nemen het belang van het landschap expliciet mee in de Omgevingsvisie. We vergroten zo de biodiversiteit, beschermen dierenwelzijn en gaan verdroging tegen.
50. Het Wierdense Veld blijft een Natura 2000 gebied. GroenLinks houdt de Provincie aan haar plicht om dit natuurgebied te herstellen en te verbeteren. Agrariërs in het Wierdense Veld, die dat willen, worden met behulp van de Provincie uitgekocht.
51. Als er gebouwd wordt voor mensen, dan doen we dat natuurinclusief. Zo wordt er ook gezorgd voor groen en ruimte voor vogels, insecten en vleermuizen.
52. We stimuleren duurzame landbouw. In gebiedsvisies scheppen we voorwaarden voor duurzame landbouw door onder andere het gebruik van landbouwgif en kunstmest te verbieden. Daarnaast maken we regels voor goed bodembeheer om uitdroging te voorkomen.
53. GroenLinks geeft boeren, die hun bedrijfsvoering willen verduurzamen alle ruimte. We zorgen voor een systeem waarin natuur en het boerenbedrijf hand in hand gaan. Met een goed verdienmodel.
54. We investeren in de fietsinfrastructuur. Zo maken we fietsen aantrekkelijker en laten onze inwoners vaker hun vervuilende auto staan. Waar nodig maken we extra fietsparkeerplekken en bewoners krijgen de mogelijkheid om autoparkeerplekken om te zetten in fietsparkeerplekken. Waar mogelijk worden fietspaden verbreed.
55. De gemeente is terughoudend met het gebruik van paaltjes en andere obstakels op fietspaden. Fietspaden dienen zo uitnodigend en comfortabel mogelijk te zijn.
56. Op doorgaande fietsroutes krijgt de fietser voorrang op het autoverkeer.
57. De gemeente zet maximaal in op vrij liggende fietspaden en/of autovrije fietsroutes waar dit nog niet gerealiseerd is. De gemeente start hierbij op de routes waar veel fietsverkeer is, waaronder routes waar veel (school)kinderen fietsen.
58. De gemeente legt een vrij liggend fietspad aan tussen Daarle en Daarlerveen.

59. In het centrum van Nijverdal wordt in samenwerking met andere partijen een bewaakte en overdekte fietsenstalling gerealiseerd, het liefst bemand door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.
60. In alle kernen wordt, in samenwerking met anderen, geïnvesteerd in oplaadpunten voor e-bikes, scootmobielen en andere elektrische voertuigen. Deze oplaadpunten werken op zonnepanelen.
61. De gemeente gaat veel meer dan nu investeren in laadpalen voor elektrische auto's.
62. Het centrum van Nijverdal, inclusief de Grotestraat tussen de Regenboogkerk en de rooms-katholieke kerk, worden zo autoluw mogelijk. Het liefst zien we dit stuk Grotestraat autovrij. In het centrum moeten fietsers en voetgangers centraal staan. Zo transformeren we het centrum naar een aantrekkelijk verblijfsgebied. Eénrichtingsverkeer op de Grotestraat zou een alternatief kunnen zijn, maar heeft niet onze voorkeur.
63. GroenLinks wil een Groene Fietsen Plan. Concreet betekent dit dat mensen (elektrische) fietsen en steps kunnen huren tegen een laag bedrag in het centrum van Nijverdal, in de buurt van de Paarse Poort, aan de Holtense kant van de Sallandse Heuvelrug.

